

Teil I.

Kofferpacken für Narcissus

Hinweis: Die **grau** unterlegten Wörter sind zunächst nicht zu berücksichtigen; sie werden erst Schritt für Schritt erschlossen. Mit (1), (2) usw. werden die Schritte gezählt, die bis zum Originaltext zu durchlaufen sind. Mit jeden Schritt wird die zu erschließende Textmenge größer, bis der Originaltext, der ohne besondere Markierung gedruckt ist, erreicht ist.

Ovid, *Metamorphosen* 3,339–510

1. Tiresias und seine prophetische Kunst

3,339–340

- (1) Ille per Āoniās fāmā celeberrimus urbēs
inreprehēnsa dabat populō respōnsa petentī.
(2) Ille per Āoniās fāmā celeberrimus urbēs
inreprehēnsa dabat populō respōnsa petentī.
(3) Ille per Āoniās fāmā celeberrimus urbēs
inreprehēnsa dabat populō respōnsa petentī.
(4) Ille per Āoniās fāmā celeberrimus urbēs
inreprehēnsa dabat populō respōnsa petentī.
(5) Ille per Āoniās fāmā celeberrimus urbēs
inreprehēnsa dabat populō respōnsa petentī.

Āonius: böotisch — *celeberrimus*: hochberühmt — *inreprehēnsus*: zuverlässig — *respōnsa*: Auskünfte

3,341–342a

- (1) Prīma fidē vōcisque ratae temptāmina sumpsit
caerula Līriopē.
(2) Prīma fidē vōcisque ratae temptāmina sumpsit
caerula Līriopē.
(3) Prīma fidē vōcisque ratae temptāmina sumpsit
caerula Līriopē.

(4) Prīma fidē vōcisque ratae temptāmina sumpsit
caerula Līriopē.

fidē = *fidei*: Glaubwürdigkeit — *ratus*: untrüglich — *temptāmen, temptāminis* n.:
Probe — *caeruleus*: blau

3,342b–344a

- (1) Quam quōndam flūmine curvō
inplicuit clausaeque suīs Cēphīsos in undīs
vim tulit:
(2) Quam quōndam flūmine curvō
inplicuit clausaeque suīs Cēphīsos in undīs
vim tulit:
(3) Quam quōndam flūmine curvō
inplicuit clausaeque suīs Cēphīsos in undīs
vim tulit:
(4) Quam quōndam flūmine curvō
inplicuit clausaeque suīs Cēphīsos in undīs
vim tulit:

curvus: gewunden — *inpliceō, implicere, implicuī, implicitum*: umschlingen — *clausus*:
umschlossen

3,344b–345

- (1) Ēnixa est uterō pulcherrima plēnō
īfantem nymphē, iam tunc quī posset amārī.
(2) Ēnixa est uterō pulcherrima plēnō
īfantem nymphē, iam tunc quī posset amārī.
(3) Ēnixa est uterō pulcherrima plēnō
īfantem nymphē, iam tunc quī posset amārī.

ēnītor, ēnītī, ēnīxus sum (Abl.): herauspressen (aus) — *uterus plēnus*: Mutterleib —
ēnītī uterō plēnō: gebären — *īnfāns, īnfantis*: Sohn

- (1) Narcissumque vocat. Dē quō cōnsultus, an esset
 tempora mātūrae vīsūrus longa senectae,
 fātidicus vātēs „sī sē nōn nōverit“ inquit.
- (2) Narcissumque vocat. Dē quō cōnsultus, an esset
 tempora mātūrae vīsūrus longa senectae,
 fātidicus vātēs „sī sē nōn nōverit“ inquit.
- (3) Narcissumque vocat. Dē quō cōnsultus, an esset
 tempora mātūrae vīsūrus longa senectae,
 fātidicus vātēs „sī sē nōn nōverit“ inquit.
- (4) Narcissumque vocat. Dē quō cōnsultus, an esset
 tempora mātūrae vīsūrus longa senectae,
 fātidicus vātēs „sī sē nōn nōverit“ inquit.

cōnsultus: befragt — *mātūra senecta*: hohes Alter — *vīsūrus*: Part. Futur zu *vidēre*
 — *fātidicus*: weissagend — *vātēs*: Seher — *nōverit*: Futur II zu *nōscere*

- (1) Vāna diū vīsa est vox auguris: exitus illam
 rēsque probat lētīque genus novitāsque furōris.
- (2) Vāna diū vīsa est vox auguris: exitus illam
 rēsque probat lētīque genus novitāsque furōris.
- (3) Vāna diū vīsa est vox auguris: exitus illam
 rēsque probat lētīque genus novitāsque furōris.
- (4) Vāna diū vīsa est vox auguris: exitus illam
 rēsque probat lētīque genus novitāsque furōris.
- (5) Vāna diū vīsa est vox auguris: exitus illam
 rēsque probat lētīque genus novitāsque furōris.

vānus: sinnlos — *exitus, -ūs*: Ende — *rēs*: das Geschehen — *lētum*: Zerstörung —
novitās, novitātis f.: Ungewöhnlichkeit — *furor, furōris* m.: Leidenschaft

2. Narcissus und sein ängstlicher Hochmut

3,351–355

(1) Namque ter ad quīnōs ūnum Cēphīsius annum addiderat poteratque puer iuvenisque vidērī:

multī illum iuvenēs, multae cupiēre puellae;
sed fuit in tenerā tam dūra superbia fōrmā,
nūllī illum iuvenēs, nūllae tetigēre puellae.

(2) Namque ter ad quīnōs ūnum Cēphīsius annum addiderat poteratque puer iuvenisque vidērī:

multī illum iuvenēs, multae cupiēre puellae;
sed fuit in tenerā tam dūra superbia fōrmā,
nūllī illum iuvenēs, nūllae tetigēre puellae.

(3) Namque ter ad quīnōs ūnum Cēphīsius annum addiderat poteratque puer iuvenisque vidērī:

multī illum iuvenēs, multae cupiēre puellae;
sed fuit in tenerā tam dūra superbia fōrmā,
nūllī illum iuvenēs, nūllae tetigēre puellae.

(4) Namque ter ad quīnōs ūnum Cēphīsius annum addiderat poteratque puer iuvenisque vidērī:

multī illum iuvenēs, multae cupiēre puellae;
sed fuit in tenerā tam dūra superbia fōrmā,
nūllī illum iuvenēs, nūllae tetigēre puellae.

(5) Namque ter ad quīnōs ūnum Cēphīsius annum addiderat poteratque puer iuvenisque vidērī:

multī illum iuvenēs, multae cupiēre puellae;
sed fuit in tenerā tam dūra superbia fōrmā,
nūllī illum iuvenēs, nūllae tetigēre puellae.

ter quīnōs: dreimal je fünf — *addō, addere, addidī, additum:* hinzufügen, hinzubekommen — *cipiēre = cupiērunt — tener, tenera, tenerum:* zart — *dūrus:* gefühllos — *superbia:* Hochmut — *tetigēre = tetigērunt — tangō, tangere, tetigī, tāctum:* berühren

3. Echo sieht Narcissus

3,356–358

- (1) Adspicit hunc trepidōs agitantem in rētia cervōs
vōcālis nymphē, quae nec reticēre loquentī
nec prior ipsa loquī didicit, resonābilis Ēchō.
- (2) Adspicit hunc trepidōs agitantem in rētia cervōs
vōcālis nymphē, quae nec reticēre loquentī
nec prior ipsa loquī didicit, resonābilis Ēchō.
- (3) Adspicit hunc trepidōs agitantem in rētia cervōs
vōcālis nymphē, quae nec reticēre loquentī
nec prior ipsa loquī didicit, resonābilis Ēchō.
- (4) Adspicit hunc trepidōs agitantem in rētia cervōs
vōcālis nymphē, quae nec reticēre loquentī
nec prior ipsa loquī didicit, resonābilis Ēchō.
- (5) Adspicit hunc trepidōs agitantem in rētia cervōs
vōcālis nymphē, quae nec reticēre loquentī
nec prior ipsa loquī didicit, resonābilis Ēchō.

adspiciō, adspicere, adspexī, adspectum: sehen, erblicken — trepidus: ängstlich — rētia: Netze — cervus: Hirsch — vōcālis: redselig — reticēre: schweigen — prior: als erste — resonābilis: widerhallend

4. Echos Geschwätzigkeit und ihre Bestrafung durch Juno

3,359–361

- (1) Corpus adhūc Ēchō, nōn vox erat, et tamen ūsum
garrula nōn alium, quam nunc habet, ūris habēbat,
reddere dē multīs ut verba novissima posset.
- (2) Corpus adhūc Ēchō, nōn vox erat, et tamen ūsum

garrula nōn alium, quam nunc habet, ūris habēbat,
reddere dē multīs ut verba novissima posset.

(3) Corpus adhūc Ēchō, nōn vox erat, et tamen ūsum
garrula nōn alium, quam nunc habet, ūris habēbat,
reddere dē multīs ut verba novissima posset.

(4) Corpus adhūc Ēchō, nōn vox erat, et tamen ūsum
garrula nōn alium, quam nunc habet, ūris habēbat,
reddere dē multīs ut verba novissima posset.

(5) Corpus adhūc Ēchō, nōn vox erat, et tamen ūsum
garrula nōn alium, quam nunc habet, ūris habēbat,
reddere dē multīs ut verba novissima posset.

corpus: ein körperliches Wesen — *adhūc*: noch — *garrula*: die Schwatzhafte — *ōs*,
ōris n.: Mund — *reddō, reddere, redditī, redditum*: wiedergeben — *novissimus*: der
letzte

3,362–365a

(1) Fēcerat hoc Iūnō, quia, cum dēprendere posset
sub Iove saepe suō nymphās in monte iacentīs,
illa deam longō prūdēns sermōne tenēbat,
dum fugerent nymphae.

(2) Fēcerat hoc Iūnō, quia, cum dēprendere posset
sub Iove saepe suō nymphās in monte iacentīs,
illa deam longō prūdēns sermōne tenēbat,
dum fugerent nymphae.

(3) Fēcerat hoc Iūnō, quia, cum dēprendere posset
sub Iove saepe suō nymphās in monte iacentīs,
illa deam longō prūdēns sermōne tenēbat,
dum fugerent nymphae.

(4) Fēcerat hoc Iūnō, quia, cum dēprendere posset
sub Iove saepe suō nymphās in monte iacentīs,
illa deam longō prūdēns sermōne tenēbat,

dum fugerent nymphae.

(5) Fēcerat hoc Iūnō, quia, cum dēprendere posset
sub love saepe suō nymphās in monte iacentīs,
illa deam longō prūdēns sermōne tenēbat,
dum fugerent nymphae.

(6) Fēcerat hoc Iūnō, quia, cum dēprendere posset
sub love saepe suō nymphās in monte iacentīs,
illa deam longō prūdēns sermōne tenēbat,
dum fugerent nymphae.

(7) Fēcerat hoc Iūnō, quia, cum dēprendere posset
sub love saepe suō nymphās in monte iacentīs,
illa deam longō prūdēns sermōne tenēbat,
dum fugerent nymphae.

(8) Fēcerat hoc Iūnō, quia, cum dēprendere posset
sub love saepe suō nymphās in monte iacentīs,
illa deam longō prūdēns sermōne tenēbat,
dum fugerent nymphae.

dēpre(he)ndere: ertappen — *prūdēns*: klug — *sermō, sermōnis* m.: Gespräch — *tenēre*
(Akk.): (jmd.) aufhalten

3,365b–369

(1) Postquam hoc Saturnia sēnsit,
„huius“ ait „linguae, quā sum dēlūsa, potestās
parva tibī dabitur vōcisque brevissimus ūsus,”
rēque minās firmat. Tantum haec in fine loquendī
ingeminat vocēs audītaque verba reportat.

(2) Postquam hoc Saturnia sēnsit,
„huius“ ait „linguae, quā sum dēlūsa, potestās
parva tibī dabitur vōcisque brevissimus ūsus,”
rēque minās firmat. Tantum haec in fine loquendī
ingeminat vocēs audītaque verba reportat.

(3) Postquam hoc Saturnia sēnsit,

„huius“ ait „linguae, quā sum dēlūsa, potestās
parva tibī dabitur vōcisque brevissimus ūsus,“
rēque minās fīrmāt. Tantum haec in fine loquendī
ingeminat vocēs audītaque verba reportat.

(4) Postquam hoc Saturnia sēnsit,
„huius“ ait „linguae, quā sum dēlūsa, potestās
parva tibī dabitur vōcisque brevissimus ūsus,“
rēque minās fīrmāt. Tantum haec in fine loquendī
ingeminat vocēs audītaque verba reportat.

(5) Postquam hoc Saturnia sēnsit,
„huius“ ait „linguae, quā sum dēlūsa, potestās
parva tibī dabitur vōcisque brevissimus ūsus,“
rēque minās fīrmāt. Tantum haec in fine loquendī
ingeminat vocēs audītaque verba reportat.

(6) Postquam hoc Saturnia sēnsit,
„huius“ ait „linguae, quā sum dēlūsa, potestās
parva tibī dabitur vōcisque brevissimus ūsus,“
rēque minās fīrmāt. Tantum haec in fine loquendī
ingeminat vocēs audītaque verba reportat.

*Saturnia = Juno — sentiō, sentīre, sēnsī, sēnsum: merken — dēlūdō, dēlūdere, dēlūstī,
dēlūsum: verspotten — potestās, potestātis f.: Macht — parva ... dabitur: wird dir
beschränkt werden — brevissimus: sehr kurz — minae: Androhungen — fīrmāre:
wahr machen — tantum: nur — haec: Echo — ingemināre: verdoppeln — reportāre:
wiedergeben*

5. Echo verliebt sich in Narcissus

3,370–374

(1) Ergo ubi Narcissum per dēvia rūra vagantem
vīdit et incaluit, sequitur vestīgia furtim,
quōque magis sequitur, flammā propiōre calēscit,

nōn aliter quam cum summīs circumlita taedīs
admōtās rapiunt vīvācia sulphura flammās.

(2) Ergo ubi Narcissum per dēvia rūra vagantem
vīdit et incaluit, sequitur vestīgia furtim,
quōque magis sequitur, flammā propiōre calēscit,
nōn aliter quam cum summīs circumlita taedīs
admōtās rapiunt vīvācia sulphura flammās.

(3) Ergo ubi Narcissum per dēvia rūra vagantem
vīdit et incaluit, sequitur vestīgia furtim,
quōque magis sequitur, flammā propiōre calēscit,
nōn aliter quam cum summīs circumlita taedīs
admōtās rapiunt vīvācia sulphura flammās.

(4) Ergo ubi Narcissum per dēvia rūra vagantem
vīdit et incaluit, sequitur vestīgia furtim,
quōque magis sequitur, flammā propiōre calēscit,
nōn aliter quam cum summīs circumlita taedīs
admōtās rapiunt vīvācia sulphura flammās.

(5) Ergo ubi Narcissum per dēvia rūra vagantem
vīdit et incaluit, sequitur vestīgia furtim,
quōque magis sequitur, flammā propiōre calēscit,
nōn aliter quam cum summīs circumlita taedīs
admōtās rapiunt vīvācia sulphura flammās.

(6) Ergo ubi Narcissum per dēvia rūra vagantem
vīdit et incaluit, sequitur vestīgia furtim,
quōque magis sequitur, flammā propiōre calēscit,
nōn aliter quam cum summīs circumlita taedīs
admōtās rapiunt vīvācia sulphura flammās.

(7) Ergo ubi Narcissum per dēvia rūra vagantem
vīdit et incaluit, sequitur vestīgia furtim,
quōque magis sequitur, flammā propiōre calēscit,
nōn aliter quam cum summīs circumlita taedīs
admōtās rapiunt vīvācia sulphura flammās.

dēvia rūra: abgelegene Felder — *vagārī*: streifen — *incalēscō*, *incalēscere*, *incalut̄*: warm werden — *vestīgium*: Spur — *fūrtim*: heimlich — *quō magis*: je weiter — *flammā propiōre*: mit desto näherer (= heißerer) Flamme — *nōn aliter, quam cum*: nicht anders, als wenn — *summīs circumlita taedīs*: um die Spitzen der Fackeln herumgestrichen — *admōtās rapere flammās*: in seine Nähe gebrachtes Feuer an sich ziehen — *vīvācia sulphura*: leicht entflammbarer Schwefel

3,375–378

- (1) *Ō quotiēns voluit blandīs accēdere dictīs et mollīs adhibēre precēs. Nātūra repūgnat nec sinit, incipiat, sed, quod sinit, illa parāta est exspectāre sonōs, ad quōs sua verba remittat.*
- (2) *Ō quotiēns voluit blandīs accēdere dictīs et mollīs adhibēre precēs. Nātūra repūgnat nec sinit, incipiat, sed, quod sinit, illa parāta est exspectāre sonōs, ad quōs sua verba remittat.*
- (3) *Ō quotiēns voluit blandīs accēdere dictīs et mollīs adhibēre precēs. Nātūra repūgnat nec sinit, incipiat, sed, quod sinit, illa parāta est exspectāre sonōs, ad quōs sua verba remittat.*
- (4) *Ō quotiēns voluit blandīs accēdere dictīs et mollīs adhibēre precēs. Nātūra repūgnat nec sinit, incipiat, sed, quod sinit, illa parāta est exspectāre sonōs, ad quōs sua verba remittat.*
- (5) *Ō quotiēns voluit blandīs accēdere dictīs et mollīs adhibēre precēs. Nātūra repūgnat nec sinit, incipiat, sed, quod sinit, illa parāta est exspectāre sonōs, ad quōs sua verba remittat.*
- (6) *Ō quotiēns voluit blandīs accēdere dictīs et mollīs adhibēre precēs. Nātūra repūgnat nec sinit, incipiat, sed, quod sinit, illa parāta est exspectāre sonōs, ad quōs sua verba remittat.*

(7) Ō quotiēns voluit blandīs accēdere dictīs
et mollīs adhibēre precēs. Nātūra repūgnat
nec sinit, incipiat, sed, quod sinit, illa parāta est
exspectāre sonōs, ad quōs sua verba remittat.

quotiēns: wie oft — *blandus*: zärtlich — *mollis*: sanft — *adhibēre*: äußern — *repūgnare*: verweigern — *sinere*: zulassen — *exspectāre*: warten auf — *sonus*: Ton — *remittere*: zurücksenden

6. Echo und Narcissus treffen zusammen

3,379–382

(1) Forte puer comitum sēductus ab agmine fidō
dixerat: „Ecquis adest?“ et „adest“ responderat Ēchō.

Hic stupet, utque aciem partēs dīmittit in omnīs,
vōce „venī“ magnā clāmat: Vocat illa vocantem.

(2) Forte puer comitum sēductus ab agmine fidō
dixerat: „Ecquis adest?“ et „adest“ responderat Ēchō.

Hic stupet, utque aciem partēs dīmittit in omnīs,
vōce „venī“ magnā clāmat: Vocat illa vocantem.

(3) Forte puer comitum sēductus ab agmine fidō
dixerat: „Ecquis adest?“ et „adest“ responderat Ēchō.

Hic stupet, utque aciem partēs dīmittit in omnīs,
vōce „venī“ magnā clāmat: Vocat illa vocantem.

(4) Forte puer comitum sēductus ab agmine fidō
dixerat: „Ecquis adest?“ et „adest“ responderat Ēchō.

Hic stupet, utque aciem partēs dīmittit in omnīs,
vōce „venī“ magnā clāmat: Vocat illa vocantem.

(5) Forte puer comitum sēductus ab agmine fidō
dixerat: „Ecquis adest?“ et „adest“ responderat Ēchō.

Hic stupet, utque aciem partēs dīmittit in omnīs,
vōce „venī“ magnā clāmat: Vocat illa vocantem.

(6) Forte puer comitum sēductus ab agmine fidō dixerat: „Ecquis adest?” et „adest” responderat Ēchō. Hic stupet, utque aciem partēs dīmittit in omnīs, vōce „venī” magnā clāmat: [Vocat illa vocantem.]

(7) Forte puer comitum sēductus ab agmine fidō dixerat: „Ecquis adest?” et „adest” responderat Ēchō. Hic stupet, utque aciem partēs dīmittit in omnīs, vōce „venī” magnā clāmat: Vocat illa vocantem.

forte: zufällig — *comes, comitis*: Begleiter — *sēductus*: getrennt — *agmen, agminis* n.: Schar — *fidus*: treu — *ecquis*: jemand — *stupēre*: stutzen — *aciēs, aciēi* f.: Blick — *dīmittere*: lenken

3,383–384

(1) Respicit et rūrsus nūllō veniente „quid” inquit „mē fugis?” et totidem, quot dixit, verba recēpit.

(2) Respicit et rūrsus nūllō veniente „quid” inquit „mē fugis?” et totidem, quot dixit, verba recēpit.

(3) Respicit et rūrsus nūllō veniente „quid” inquit „mē fugis?” et totidem, quot dixit, verba recēpit.

(4) Respicit et rūrsus nūllō veniente „quid” inquit „mē fugis?” et totidem, quot dixit, verba recēpit.

respicere: sich umblicken — *totidem, quot*: ebenso viele, wie — *recipere*: vernehmen

3,385–387

(1) Perstat et alternae dēceptus imāgine vōcis „hūc coēāmus” ait, nūllīque libentius umquam respōnsūra sonō „coēāmus” rettulit Ēchō.

(2) Perstat et alternae dēceptus imāgine vōcis „hūc coēāmus” ait, nūllīque libentius umquam respōnsūra sonō „coēāmus” rettulit Ēchō.

(3) Perstat et alternae dēceptus imāgine vōcis „hūc coëāmus“ ait, nūllīque libentius umquam

respōnsūra sonō „coëāmus“ rettulit Ēchō.

(4) Perstat et alternae dēceptus imāgine vōcis „hūc coëāmus“ ait, nūllīque libentius umquam

respōnsūra sonō „coëāmus“ rettulit Ēchō.

(5) Perstat et alternae dēceptus imāgine vōcis „hūc coëāmus“ ait, nūllīque libentius umquam

respōnsūra sonō „coëāmus“ rettulit Ēchō.

perstāre: nicht ablassen — *dēceptus*: getäuscht — *alternae imāgō vōcis*: das Klangbild des Widerhalls — *coīre*: zusammenkommen — *libentius*: lieber — *sonus*: Ton — *referō, referre, rettulī, relātum*: erwidern

3,388–389

(1) Et verbīs favet ipsa suīs ēgressaque silvā

ībat, ut iniceret spērātō bracchia collō.

(2) Et verbīs favet ipsa suīs ēgressaque silvā

ībat, ut iniceret spērātō bracchia collō.

(3) Et verbīs favet ipsa suīs ēgressaque silvā

ībat, ut iniceret spērātō bracchia collō.

(4) Et verbīs favet ipsa suīs ēgressaque silvā

ībat, ut iniceret spērātō bracchia collō.

(5) Et verbīs favet ipsa suīs ēgressaque silvā

ībat, ut iniceret spērātō bracchia collō.

favēre: vertrauen — *ēgredior, ēgredi, ēgressus sum*: heraustreten — *inicere* (Dat.): werfen (um) — *spērātus*: erhofft — *collum*: Hals

3,390–392

(1) Ille fugit fugiēnsque „manūs complexibus aufer.

ante“ ait „ēmoriar, quam sit tibi cōpia nostrī.“

Rettulit illa nihil nisi „sit tibi cōpia nostrī“.

(2) Ille fugit fugiēnsque „manūs complexibus aufer.

ante“ ait „ēmoriar, quam sit tibi cōpia nostrī.“

Rettulit illa nihil nisi „sit tibi cōpia nostrī“.

(3) Ille fugit fugiēnsque „manūs complexibus aufer.

ante“ ait „ēmoriar, quam sit tibi cōpia nostrī.“

Rettulit illa nihil nisi „sit tibi cōpia nostrī“.

(4) Ille fugit fugiēnsque „manūs complexibus aufer.

ante“ ait „ēmoriar, quam sit tibi cōpia nostrī.“

Rettulit illa nihil nisi „sit tibi cōpia nostrī“.

(5) Ille fugit fugiēnsque „manūs complexibus aufer.

ante“ ait „ēmoriar, quam sit tibi cōpia nostrī.“

Rettulit illa nihil nisi „sit tibi cōpia nostrī.“

manūs auferre (Abl.): die Hände lassen (von) — *complexus, -ūs* m.: Umarmung — *ēmorī*: tot umfallen — *ante ... quam*: lieber ... als — *cōpia*: Macht — *referre*: erwidern

7. Echo zieht sich in die Einsamkeit zurück

3,393–395

(1) Sprēta latet silvīs pudibundaque frondibus ūra

prōtegit et sōlīs ex illō vīvit in antrīs.

Sed tamen haeret amor crēscitque dolōre repulsae.

(2) Sprēta latet silvīs pudibundaque frondibus ūra

prōtegit et sōlīs ex illō vīvit in antrīs.

Sed tamen haeret amor crēscitque dolōre repulsae.

(3) Sprēta latet silvīs pudibundaque frondibus ūra

prōtegit et sōlīs ex illō vīvit in antrīs.

Sed tamen haeret amor crēscitque dolōre repulsae.

(4) Sprēta latet silvīs pudibundaque frondibus ūra

prōtegit et sōlīs ex illō vīvit in antrīs.

Sed tamen haeret amor crēscitque dolōre repulsae.

(5) Sprēta latet silvīs pudibundaque frondibus ūra
prōtegit et sōlīs ex illō vīvit in antrīs.

Sed tamen haeret amor crēscitque dolōre repulsae.

(6) Sprēta latet silvīs pudibundaque frondibus ūra
prōtegit et sōlīs ex illō vīvit in antrīs.

Sed tamen haeret amor crēscitque dolōre repulsae.

sprēta: die Verschmähte — *latēre*: sich verstecken — *pudibundus*: schamhaft — *frōns, frondis* f.: Laub — *prōtegere*: bedecken — *sōlīs ... in antrīs*: nur noch in einsamen Höhlen — *repulsa*: Ablehnung

3,396–398

- (1) Extenuant vigilēs corpus miserābile cūrae
addūcitque cutem maciēs et in āēra sūcus
corporis omnis abit. Vox tantum atque ossa supersunt.
- (2) Extenuant vigilēs corpus miserābile cūrae
addūcitque cutem maciēs et in āēra sūcus
corporis omnis abit. Vox tantum atque ossa supersunt.
- (3) Extenuant vigilēs corpus miserābile cūrae
addūcitque cutem maciēs et in āēra sūcus
corporis omnis abit. Vox tantum atque ossa supersunt.
- (4) Extenuant vigilēs corpus miserābile cūrae
addūcitque cutem maciēs et in āēra sūcus
corporis omnis abit. Vox tantum atque ossa supersunt.
- (5) Extenuant vigilēs corpus miserābile cūrae
addūcitque cutem maciēs et in āēra sūcus
corporis omnis abit. Vox tantum atque ossa supersunt.
- (6) Extenuant vigilēs corpus miserābile cūrae
addūcitque cutem maciēs et in āēra sūcus
corporis omnis abit. Vox tantum atque ossa supersunt.
- (7) Extenuant vigilēs corpus miserābile cūrae
addūcitque cutem maciēs et in āēra sūcus
corporis omnis abit. Vox tantum atque ossa supersunt.

extenuāre: schwächen — *vigil, vigilis*: immer wach, ununterbrochen — *cūrae*: Kum-
mer — *miserābilis*: erbarmungswürdig — *addūcere*: zusammenziehen — *cutis, cu-*
tis: Haut — *maciēs*: Auszehrung — *āer, āēris* m.: Luft — *āēra*: Akkusativ zu *āer* —
sūcus: Saft — *tantum*: nur — *ossa*: Knochen

3,399–401

(1) Vox manet. Ossa ferunt lapidis trāxisse figūram.

Inde latet silvīs nūllōque in monte vidētur,

omnibus audītur: sonus est, quī vīvit in illā.

(2) Vox manet. Ossa ferunt lapidis trāxisse figūram.

Inde latet silvīs nūllōque in monte vidētur,

omnibus audītur: sonus est, quī vīvit in illā.

(3) Vox manet. Ossa ferunt lapidis trāxisse figūram.

Inde latet silvīs nūllōque in monte vidētur,

omnibus audītur: sonus est, quī vīvit in illā.

(4) Vox manet. Ossa ferunt lapidis trāxisse figūram.

Inde latet silvīs nūllōque in monte vidētur,

omnibus audītur: sonus est, quī vīvit in illā.

(5) Vox manet. Ossa ferunt lapidis trāxisse figūram.

Inde latet silvīs nūllōque in monte vidētur,

omnibus audītur: sonus est, quī vīvit in illā.

(6) Vox manet. Ossa ferunt lapidis trāxisse figūram.

Inde latet silvīs nūllōque in monte vidētur,

omnibus audītur: sonus est, quī vīvit in illā.

ossa: Knochen — *ferunt*: man sagt — *lapis, lapidis* m.: Stein — *trahō, trahere, trāxi-*,
tractum: ziehen — *trahere figūram*: die Gestalt annehmen — *omnibus (montibus)*:
auf allen (Bergen)

8. Verfluchung des Narcissus

3,402–403

- (1) Sīc hanc, sīc aliās undīs aut montibus ortās
lūserat hic nymphās, sīc coetūs ante virīlēs.
(2) Sīc hanc, sīc aliās undīs aut montibus ortās
lūserat hic nymphās, sīc coetūs ante virīlēs.
(3) Sīc hanc, sīc aliās undīs aut montibus ortās
lūserat hic nymphās, sīc coetūs ante virīlēs.

orior, orīrī, ortus sum: entstehen — *lūdō, lūdere, lūsī, lūsum:* verspotten — *coetus, -ūs:*
Schar — *virīlis:* männlich, von Männern

3,404–406

- (1) Inde manūs aliquis dēspectus ad aethera tollēns
„sīc amet ipse licet, sīc nōn potiātur amātō“
dixerat: Adsēnsit precibus Rhamnūsia iūstīs.
(2) Inde manūs aliquis dēspectus ad aethera tollēns
„sīc amet ipse licet, sīc nōn potiātur amātō“
dixerat: Adsēnsit precibus Rhamnūsia iūstīs.
(3) Inde manūs aliquis dēspectus ad aethera tollēns
„sīc amet ipse licet, sīc nōn potiātur amātō“
dixerat: Adsēnsit precibus Rhamnūsia iūstīs.
(4) Inde manūs aliquis dēspectus ad aethera tollēns
„sīc amet ipse licet, sīc nōn potiātur amātō“
dixerat: Adsēnsit precibus Rhamnūsia iūstīs.
(5) Inde manūs aliquis dēspectus ad aethera tollēns
„sīc amet ipse licet, sīc nōn potiātur amātō“
dixerat: Adsēnsit precibus Rhamnūsia iūstīs.
(6) Inde manūs aliquis dēspectus ad aethera tollēns
„sīc amet ipse licet, sīc nōn potiātur amātō“
dixerat: Adsēnsit precibus Rhamnūsia iūstīs.

dēspectus: verachtet — *aethera*: Akk. zu *aethēr*, *aetheris* m. — *potior*, *potīrī*, *potītus sum* (Abl.): (etwas) bekommen — *adsentiō*, *adsentīre*, *adsēnsī*, *adsēnsum*: zustimmen — *Rhamnūsia*: die Göttin Nemesis

9. Folgen des Fluches: Das Spiegelbild

3,407–410

- (1) Fōns erat inlīmis, nitidīs argenteus undīs,
quem neque pāstōrēs neque pāstae monte capellae
contigerant aliudve pecus, quem nūlla volucris
nec fera turbārat nec lāpsus ab arbore rāmus.
- (2) Fōns erat inlīmis, nitidīs argenteus undīs,
quem neque pāstōrēs neque pāstae monte capellae
contigerant aliudve pecus, quem nūlla volucris
nec fera turbārat nec lāpsus ab arbore rāmus.
- (3) Fōns erat inlīmis, nitidīs argenteus undīs,
quem neque pāstōrēs neque pāstae monte capellae
contigerant aliudve pecus, quem nūlla volucris
nec fera turbārat nec lāpsus ab arbore rāmus.
- (4) Fōns erat inlīmis, nitidīs argenteus undīs,
quem neque pāstōrēs neque pāstae monte capellae
contigerant aliudve pecus, quem nūlla volucris
nec fera turbārat nec lāpsus ab arbore rāmus.
- (5) Fōns erat inlīmis, nitidīs argenteus undīs,
quem neque pāstōrēs neque pāstae monte capellae
contigerant aliudve pecus, quem nūlla volucris
nec fera turbārat nec lāpsus ab arbore rāmus.
- (6) Fōns erat inlīmis, nitidīs argenteus undīs,
quem neque pāstōrēs neque pāstae monte capellae
contigerant aliudve pecus, quem nūlla volucris
nec fera turbārat nec lāpsus ab arbore rāmus.

fōns, fontis m.: Quelle, Teich — *inlīmis*: schlammlos, rein — *nitudis*: glänzend — *argenteus*: silbern — *pāstor, pāstōris* m.: Hirt — *pāstus*: aufgezogen — *capella*: Ziege — *contingō, contingere, contigī, contāctum*: berühren — *volucris, volucris* f.: Vogel — *fera*: wildes Tier — *turbārat = turbāverat* — *turbāre*: aufwühlen — *lābor, lābī, lāpsus sum*: herabgleiten — *rāmus*: Ast

3,411–412

- (1) Grāmen erat circā , quod proximus ūmor alēbat,
silvaque sōle locum passūra tepēscere nūllō.
- (2) Grāmen erat circā, quod proximus ūmor alēbat,
silvaque sōle locum passūra tepēscere nūllō.
- (3) Grāmen erat circā, quod proximus ūmor alēbat,
silvaque |sōle locum| passūra |tepēscere nūllō.
- (4) Grāmen erat circā, quod proximus ūmor alēbat,
silvaque |sōle| locum passūra tepēscere |nūllō.
- (5) Grāmen erat circā, quod proximus ūmor alēbat,
silvaque sōle locum passūra tepēscere nūllō.

grāmen, grāminis n.: Gras — *circā*: ringsum — *proximus ūmor*: Feuchtigkeit in nächster Nähe — *alō, alere, aluī, altum*: ernähren, wachsen lassen — *passūrus*: Part. Futur zu *patior, patī, passus sum* zulassen — *tepēscere*: sich erwärmen

3,413–414

- (1) Hīc puer et studiō vēnandī lassus et aestū
prōcubuit faciemque locī fontemque secūtus.
- (2) Hīc puer et studiō vēnandī lassus et aestū
prōcubuit faciemque locī fontemque secūtus.
- (3) Hīc puer et studiō vēnandī lassus et aestū
prōcubuit faciemque locī fontemque secūtus.
- (4) Hīc puer et studiō vēnandī lassus et aestū
prōcubuit faciemque locī fontemque secūtus.

studium: Aufregung — *vēnārī*: jagen — *lassus*: erschöpft — *aestus, -ūs*: Hitze — *prōcumbō, prōcumbere, prōcubū, prōcubitum*: sich niederlassen — *faciēs, faciēi f.*: Aussehen — *sequor, sequī, secūtus sum* (Akk.): sich einnehmen lassen (von)

3,415–417

- (1) Dumque sitim sedāre cupit, sitis altera crēvit,
dumque bibit, vīsae correptus imāgine fōrmæ
spem sine corpore amat: corpus putat esse, quod unda est.
- (2) Dumque sitim sedāre cupit, sitis altera crēvit,
dumque bibit, vīsae correptus imāgine fōrmæ
spem sine corpore amat: corpus putat esse, quod unda est.
- (3) Dumque sitim sedāre cupit, sitis altera crēvit,
dumque bibit, vīsae correptus imāgine fōrmæ
spem sine corpore amat: corpus putat esse, quod unda est.
- (4) Dumque sitim sedāre cupit, sitis altera crēvit,
dumque bibit, vīsae correptus imāgine fōrmæ
spem sine corpore amat: corpus putat esse, quod unda est.
- (5) Dumque sitim sedāre cupit, sitis altera crēvit,
dumque bibit, vīsae correptus imāgine fōrmæ
spem sine corpore amat: corpus putat esse, quod unda est.

sitis, sitis f.: Durst — *sedāre*: stillen — *vīsa* ... *fōrma*: schöne Erscheinung — *correp-*
tus: hingerissen — *unda*: Wasser

3,418–419

- (1) Adstupet ipse sibī vultūque inmōtus eōdem
haeret ut ē Pariō fōrmātum marmore sīgnū.
- (2) Adstupet ipse sibī vultūque inmōtus eōdem
haeret ut ē Pariō fōrmātum marmore sīgnū.
- (3) Adstupet ipse sibī vultūque inmōtus eōdem
haeret ut ē Pariō fōrmātum marmore sīgnū.

ad stupēre (sibi): (sich) anstaunen — *vultus, ūs m.:* Anblick — *inmōtus:* bewegungslos — *vultū ... eōdem haerēre:* nicht loskommen von demselben Anblick, seinen Blick nicht abwenden können — *Parium marmor:* Marmor von der Insel Paros, parischer Marmor — *sīgnūm:* Standbild

3,420–424

- (1) Spectat humī positus geminum, sua lūmina, sīdus
et dignōs Bacchō, dignōs et Apolline crīnēs
inpūbēsque genās et eburnea colla decusque
ōris et in niveō mixtum candōre rubōrem,
cunctaque mīrātur, quibus est mīrābilis ipse.
- (2) Spectat humī positus geminum, sua lūmina, sīdus
et dignōs Bacchō, dignōs et Apolline crīnēs
inpūbēsque genās et eburnea colla decusque
ōris et in niveō mixtum candōre rubōrem,
cunctaque mīrātur, quibus est mīrābilis ipse.
- (3) Spectat humī positus geminum, sua lūmina, sīdus
et dignōs Bacchō, dignōs et Apolline crīnēs
inpūbēsque genās et eburnea colla decusque
ōris et in niveō mixtum candōre rubōrem,
cunctaque mīrātur, quibus est mīrābilis ipse.
- (4) Spectat humī positus geminum, sua lūmina, sīdus
et dignōs Bacchō, dignōs et Apolline crīnēs
inpūbēsque genās et eburnea colla decusque
ōris et in niveō mixtum candōre rubōrem,
cunctaque mīrātur, quibus est mīrābilis ipse.
- (5) Spectat humī positus geminum, sua lūmina, sīdus
et dignōs Bacchō, dignōs et Apolline crīnēs
inpūbēsque genās et eburnea colla decusque
ōris et in niveō mixtum candōre rubōrem,
cunctaque mīrātur, quibus est mīrābilis ipse.
- (6) Spectat humī positus geminum, sua lūmina, sīdus

et dignōs Bacchō, dignōs et Apolline crīnēs
inpūbēsque genās et eburnea colla decusque
ōris et in niveō mixtum candōre rubōrem,
cunctaque mīrātur, quibus est mīrābilis ipse.

(7) Spectat humī positus geminum, sua lūmina, sīdus
et dignōs Bacchō, dignōs et Apolline crīnēs
inpūbēsque genās et eburnea colla decusque
ōris et in niveō mixtum candōre rubōrem,
cunctaque mīrātur, quibus est mīrābilis ipse.

(8) Spectat humī positus geminum, sua lūmina, sīdus
et dignōs Bacchō, dignōs et Apolline crīnēs
inpūbēsque genās et eburnea colla decusque
ōris et in niveō mixtum candōre rubōrem,
cunctaque mīrātur, quibus est mīrābilis ipse.

humī: am Boden — *positus*: hingestreckt, liegend — *geminum* ... *sīdus*: Doppel-
gestirn — *lūmina*: Augen — *crīnēs*: Haare — *inpūbis*: jugendlich, bartlos — *genae*:
Wangen — *eburneus*: elfenbeinern, wie Elfenbein — *collum*: Hals — *decus, decoris*
n.: Schönheit — *niveus*: schneeweiß — *mixtus* ... *rubor*: eine „gemischte“ = sanfte
Röte — *candor*: Glanz — *rubor, rubōris* m.: die Röte

3,425–427

(1) Sē cupit inprūdēns et, quī probat, ipse probātur,
dumque petit, petitur, pariterque accedit et ārdet.

Inrita fallācī quotiēns dedit ūscula fontī.

(2) Sē cupit inprūdēns et, quī probat, ipse probātur,
dumque petit, petitur, pariterque accedit et ārdet.

Inrita fallācī quotiēns dedit ūscula fontī.

(3) Sē cupit inprūdēns et, quī probat, ipse probātur,
dumque petit, petitur, pariterque accedit et ārdet.

Inrita fallācī quotiēns dedit ūscula fontī.

(4) Sē cupit inprūdēns et, quī probat, ipse probātur,
dumque petit, petitur, pariterque accedit et ārdet.

Inrita fallācī quotiēns dedit ūscula fontī.

(5) Sē cupit inprūdēns et, quī probat, ipse probātur,
dumque petit, petitur, pariterque accendit et ārdet.

Inrita fallācī quotiēns dedit ūscula fontī.

(6) Sē cupit inprūdēns et, quī probat, ipse probātur,
dumque petit, petitur, pariterque accendit et ārdet.

Inrita fallācī quotiēns dedit ūscula fontī.

cupere: begehen — *inprūdēns*: nichts ahnend — *probāre*: für schön halten — *pariter*:
zugleich — *inritus*: unwirksam — *fallax, fallācis*: trügerisch

3,428–429

(1) In mediīs quotiēns vīsum captantia collum

bracchia mersit aquīs? Nec sē dēprendit in illīs.

(2) In mediīs quotiēns vīsum captantia collum
bracchia mersit aquīs? Nec sē dēprendit in illīs.

(3) In mediīs quotiēns vīsum captantia collum
bracchia mersit aquīs? Nec sē dēprendit in illīs.

(4) In mediīs quotiēns vīsum captantia collum
bracchia mersit aquīs? Nec sē dēprendit in illīs.

(5) In mediīs quotiēns vīsum captantia collum
bracchia mersit aquīs? Nec sē dēprendit in illīs.

quotiēns: wie oft — *vīsum* . . . *collum*: der Hals, den er sah — *captāre*: umfassen wollen — *mergō, mergere, mersī, mersum*: eintauchen — *dēprendō, dēprendere, dēprendī, dēprēnsum*: umfassen

3,430–433

(1) Quid videat, nescit; sed quod videt, ūritur illō,

atque oculōs īdem, quī dēcipit, incitat error.

Crēdule, quid frūstrā simulācra fugācia captās?

Quod petis, est nusquam. Quod amās, āvertere, perdēs.

(2) Quid videat, nescit; sed quod videt, ūritur illō,
atque oculōs īdem, quī dēcipit, incitat error.

Crēdule, quid frūstrā simulācra fugācia captās?

Quod petis, est nusquam. Quod amās, āvertere, perdēs.

(3) Quid videat, nescit; sed quod videt, ūritur illō,
atque oculōs īdem, quī dēcipit, incitat error.

Crēdule, quid frūstrā simulācra fugācia captās?

Quod petis, est nusquam. Quod amās, āvertere, perdēs.

(4) Quid videat, nescit; sed quod videt, ūritur illō,
atque oculōs īdem, quī dēcipit, incitat error.

Crēdule, quid frūstrā simulācra fugācia captās?

Quod petis, est nusquam. Quod amās, āvertere, perdēs.

(5) Quid videat, nescit; sed quod videt, ūritur illō,
atque oculōs īdem, quī dēcipit, incitat error.

Crēdule, quid frūstrā simulācra fugācia captās?

Quod petis, est nusquam. Quod amās, āvertere, perdēs.

(6) Quid videat, nescit; sed quod videt, ūritur illō,
atque oculōs īdem, quī dēcipit, incitat error.

Crēdule, quid frūstrā simulācra fugācia captās?

Quod petis, est nusquam. Quod amās, āvertere, perdēs.

(7) Quid videat, nescit; sed quod videt, ūritur illō,
atque oculōs īdem, quī dēcipit, incitat error.

Crēdule, quid frūstrā simulācra fugācia captās?

Quod petis, est nusquam. Quod amās, āvertere, perdēs.

(8) Quid videat, nescit; sed quod videt, ūritur illō,
atque oculōs īdem, quī dēcipit, incitat error.

Crēdule, quid frūstrā simulācra fugācia captās?

Quod petis, est nusquam. Quod amās, āvertere, perdēs.

ūrere: in Brand setzen — *dēcipere*: täuschen — *incitāre*: erregen — *error, errōris* m.: Trugbild — *crēdulus*: einfältig — *simulācrum*: Bild — *fugāx, fugācis*: flüchtig — *āvertī*: sich abwenden (*āvertere* Imperativ)

- (1) Ista **repercussae**, quam cernis, **imāginis** **umbra** est:
nil **habet** ista **suī**; **tēcum** **vēnitque** **manetque**;
tēcum **discēdet**, sī tū **discēdere possīs**.
- (2) Ista **repercussae**, quam cernis, **imāginis** **umbra** est:
nil **habet** ista **suī**; **tēcum** **vēnitque** **manetque**;
tēcum **discēdet**, sī tū **discēdere possīs**.
- (3) Ista **repercussae**, quam cernis, **imāginis** **umbra** est:
nil **habet** ista **suī**; **tēcum** **vēnitque** **manetque**;
tēcum **discēdet**, sī tū **discēdere possīs**.
- (4) Ista **repercussae**, quam cernis, **imāginis** **umbra** est:
nil **habet** ista **suī**; **tēcum** **vēnitque** **manetque**;
tēcum **discēdet**, sī tū **discēdere possīs**.
- (5) Ista **repercussae**, quam cernis, **imāginis** **umbra** est:
nil **habet** ista **suī**; **tēcum** **vēnitque** **manetque**;
tēcum **discēdet**, sī tū **discēdere possīs**.
- (6) Ista **repercussae**, quam cernis, **imāginis** **umbra** est:
nil **habet** ista **suī**; **tēcum** **vēnitque** **manetque**;
tēcum **discēdet**, sī tū **discēdere possīs**.

repercussa . . . *imāgō*: ein gespiegeltes Bild — *umbra*: Schatten, Schein — *nil habet ista suī*: es hat kein eigenes Wesen — *discēdere*: verschwinden

10. Qualvolle Leidenschaft

- (1) Nōn illum Cereris, nōn illum cūra quiētis
abstrahere inde potest, sed opācā fūsus in herbā
spectat inexplētō mendācem lūmine formam
perque oculōs perit ipse suōs .

(2) Nōn illum Cereris, nōn illum cūra quiētis
abstrahere inde potest, sed opācā fūsus in herbā
spectat inexplētō mendācem lūmine formam
perque oculōs perit ipse suōs.

(3) Nōn illum Cereris, nōn illum cūra quiētis
abstrahere inde potest, sed opācā fūsus in herbā
spectat inexplētō mendācem lūmine formam
perque oculōs perit ipse suōs.

(4) Nōn illum Cereris, nōn illum cūra quiētis
abstrahere inde potest, sed opācā fūsus in herbā
spectat inexplētō mendācem lūmine formam
perque oculōs perit ipse suōs.

(5) Nōn illum Cereris, nōn illum cūra quiētis
abstrahere inde potest, sed opācā fūsus in herbā
spectat inexplētō mendācem lūmine formam
perque oculōs perit ipse suōs.

Cerēs, Cereris: Göttin des Ackerbaus, metonymisch für Nahrung — *quiēs, quiētis* f.: Ruhe — *abstrahere*: wegziehen — *inde*: von dort — *opācus*: dunkel — *fūsus*: hingestreckt — *inexplētum* . . . *lūmen*: unersättlicher Blick — *mendāx, mendācis*: trügerisch — *perīre*: zugrunde gehen

3,440b–442

- (1) Paulumque levātus
ad circumstantēs tendēns sua bracchia silvās
„ecquis, iō silvae, crūdēlius“ inquit „amāvit“?
- (2) Paulumque levātus
ad circumstantēs tendēns sua bracchia silvās
„ecquis, iō silvae, crūdēlius“ inquit „amāvit“?
- (3) Paulumque levātus
ad circumstantēs tendēns sua bracchia silvās
„ecquis, iō silvae, crūdēlius“ inquit „amāvit“?
- (4) Paulumque levātus

ad circumstantēs tendēns sua bracchia silvās
„ecquis, iō silvae, crūdēlius“ inquit „amāvit“?

paulum: ein wenig — *levārī*: sich aufrichten — *circumstāre*: ringsum stehn — *tendere*: ausstrecken — *ecquis*: wer — *crūdēlius*: (Komparativ) grausamer

3,443–445

(1) „Scītis enim et multīs latebra opportūna fuistis.

Ecquem, cum vestrae tot agantur saecula vītae,

quī sīc tābuerit, longō meministis in aevō?“

(2) „Scītis enim et multīs latebra opportūna fuistis.

Ecquem, cum vestrae tot agantur saecula vītae,

quī sīc tābuerit, longō meministis in aevō?“

(3) „Scītis enim et multīs latebra opportūna fuistis.

Ecquem, cum vestrae tot agantur saecula vītae,

quī sīc tābuerit, longō meministis in aevō?“

(4) „Scītis enim et multīs latebra opportūna fuistis.

Ecquem, cum vestrae tot agantur saecula vītae,

quī sīc tābuerit, longō meministis in aevō?“

(5) „Scītis enim et multīs latebra opportūna fuistis.

Ecquem, cum vestrae tot agantur saecula vītae,

quī sīc tābuerit, longō meministis in aevō?“

(6) „Scītis enim et multīs latebra opportūna fuistis.

Ecquem, cum vestrae tot agantur saecula vītae,

quī sīc tābuerit, longō meministis in aevō?“

(7) „Scītis enim et multīs latebra opportūna fuistis.

Ecquem, cum vestrae tot agantur saecula vītae,

quī sīc tābuerit, longō meministis in aevō?“

latebra, ae: Versteck — *opportūnus*: günstig — *ecquem* . . . *meministis*?: an wen erinnert ihr euch — *tot aguntur saecula*: so viele Jahrhunderte sind vergönnt — *tābescō, tābescere, tābuī*: kläglich vergehen — *aevum*: Zeit

(1) „Et placet et videō; sed quod videōque placetque,
nōn tamen inveniō, tantus tenet error amantem.

Quōque magis doleam, nec nōs mare sēparat ingēns
nec via nec montēs nec clausīs moenia portīs.“

(2) „Et placet et videō; sed quod videōque placetque,
nōn tamen inveniō, tantus tenet error amantem.

Quōque magis doleam, nec nōs mare sēparat ingēns
nec via nec montēs nec clausīs moenia portīs.“

(3) „Et placet et videō; sed quod videōque placetque,
nōn tamen inveniō, tantus tenet error amantem.

Quōque magis doleam, nec nōs mare sēparat ingēns
nec via nec montēs nec clausīs moenia portīs.“

(4) „Et placet et videō; sed quod videōque placetque,
nōn tamen inveniō, tantus tenet error amantem.

Quōque magis doleam, nec nōs mare sēparat ingēns
nec via nec montēs nec clausīs moenia portīs.“

(5) „Et placet et videō; sed quod videōque placetque,
nōn tamen inveniō, tantus tenet error amantem.

Quōque magis doleam, nec nōs mare sēparat ingēns
nec via nec montēs nec clausīs moenia portīs.“

error: Wahn — quō magis: um so mehr — dolēre: leiden — sēparāre: trennen

(1) „Exiguā prohibāmur aquā. Cupit ipse tenērī:

nam quotiēns liquidīs porrēximus ūscula lymphīs,
hic totiēns ad mē resupīnō nītitur ūre.

Posse putēs tangī: minimum est, quod amantibus obstat.“

(2) „Exiguā prohibāmur aquā. Cupit ipse tenērī:

nam quotiēns liquidīs porrēximus ūscula lymphīs,
hic totiēns ad mē resupīnō nītitur ūre.

Posse putēs tangī: minimum est, quod amantibus obstat.“

(3) „Exiguā prohibāmur aquā. Cupit ipse tenērī:
nam quotiēns liquidīs porrēximus ūscula lymphīs,
hic totiēns ad mē resupīnō nītitur ūre.

Posse putēs tangī: minimum est, quod amantibus obstat.“

(4) „Exiguā prohibāmur aquā. Cupit ipse tenērī:
nam quotiēns liquidīs porrēximus ūscula lymphīs,
hic totiēns ad mē resupīnō nītitur ūre.

Posse putēs tangī: minimum est, quod amantibus obstat.“

(5) „Exiguā prohibāmur aquā. Cupit ipse tenērī:
nam quotiēns liquidīs porrēximus ūscula lymphīs,
hic totiēns ad mē resupīnō nītitur ūre.

Posse putēs tangī: minimum est, quod amantibus obstat.“

(6) „Exiguā prohibāmur aquā. Cupit ipse tenērī:
nam quotiēns liquidīs porrēximus ūscula lymphīs,
hic totiēns ad mē resupīnō nītitur ūre.

Posse putēs tangī: minimum est, quod amantibus obstat.“

exiguus: ein bisschen — *tenere*: in den Arm nehmen — *quotiēns* ... *totiēns*: jedes Mal, wenn — *liquida* ... *lympa*: klare Wasserfläche — *porrigō, porrigere, porrēxi*, *porrectum*: hinstrecken — *ūscula*: Mund zum Kuss — *resupīnō* ... *ūre*: mit hingebungsvollem Mund — *nītor, nītī, nixus sum*: sich stemmen — *tangere*: berühren — *obstāre*: im Weg stehen

11. Ungeduld mit dem Spiegelbild

3,454–456

(1) „Quisquis es, hūc exī. Quid mē, puer ūnīce, fallīs?“

Quōve petītus abis? Certē nec forma nec aetās

est mea, quam fugiās, et amārunt mē quoque nymphae.“

(2) „Quisquis es, hūc exī. Quid mē, puer ūnīce, fallīs?“

Quōve petītus abis? Certē nec forma nec aetās

est mea, quam fugiās, et amārunt mē quoque nymphae. “
(3) „Quisquis es, hūc exī. Quid mē, puer ūnīce, fallis?
Quōve petītus abis? Certē nec forma nec aetās
est mea, quam fugiās, et amārunt mē quoque nymphae. “
(4) „Quisquis es, hūc exī. Quid mē, puer ūnīce, fallis?
Quōve petītus abis? Certē nec forma nec aetās
est mea, quam fugiās, et amārunt mē quoque nymphae. “
(5) „Quisquis es, hūc exī. Quid mē, puer ūnīce, fallis?
Quōve petītus abis? Certē nec forma nec aetās
est mea, quam fugiās, et amārunt mē quoque nymphae.“

exīre: herauskommen — *ūnicus*: einzigartig — *petītus*: angezogen — *aetās*, *aetātis*
f.: Alter — *amārunt* = *amāvērunt*

3,457–458

(1) „Spem mihi nesciō quam vultū prōmittis amīcō ,
cumque ego porrēxī tibi bracchia, porrigis ultrō. “
(2) „Spem mihi nesciō quam vultū prōmittis amīcō ,
cumque ego porrēxī tibi bracchia, porrigis ultrō. “
(3) „Spem mihi nesciō quam vultū prōmittis amīcō ,
cumque ego porrēxī tibi bracchia, porrigis ultrō. “
(4) „Spem mihi nesciō quam vultū prōmittis amīcō ,
cumque ego porrēxī tibi bracchia, porrigis ultrō. “
(5) „Spem mihi nesciō quam vultū prōmittis amīcō ,
cumque ego porrēxī tibi bracchia, porrigis ultrō.“

spem nesciō quam prōmittere: ein wenig Hoffnung machen — *vultus*, -īs m.: Gesicht
— *porrigere*: entgegen strecken — *ultrō*: auch wiederum

3,459–462

(1) „Cum rīsī, adrīdēs. Lacrimās quoque saepe notāvī
mē lacrimante tuās. Nūtū quoque sīgna remittis
et, quantum mōtū formōsī suspicor ūris,

verba refers aurēs nōn pervenientia nostrās.“

(2) „Cum rīsī, adrīdēs. Lacrimās quoque saepe notāvī
mē lacrimante tuās. Nūtū quoque sīgna remittis
et, quantum mōtū formōsī suspicor ūris,

verba refers aurēs nōn pervenientia nostrās.“

(3) „Cum rīsī, adrīdēs. Lacrimās quoque saepe notāvī
mē lacrimante tuās. Nūtū quoque sīgna remittis
et, quantum mōtū formōsī suspicor ūris,

verba refers aurēs nōn pervenientia nostrās.“

(4) „Cum rīsī, adrīdēs. Lacrimās quoque saepe notāvī
mē lacrimante tuās. Nūtū quoque sīgna remittis
et, quantum mōtū formōsī suspicor ūris,

verba refers aurēs nōn pervenientia nostrās.“

(5) „Cum rīsī, adrīdēs. Lacrimās quoque saepe notāvī
mē lacrimante tuās. Nūtū quoque sīgna remittis
et, quantum mōtū formōsī suspicor ūris,

verba refers aurēs nōn pervenientia nostrās.“

(6) „Cum rīsī, adrīdēs. Lacrimās quoque saepe notāvī
mē lacrimante tuās. Nūtū quoque sīgna remittis
et, quantum mōtū formōsī suspicor ūris,

verba refers aurēs nōn pervenientia nostrās.“

(7) „Cum rīsī, adrīdēs. Lacrimās quoque saepe notāvī
mē lacrimante tuās. Nūtū quoque sīgna remittis
et, quantum mōtū formōsī suspicor ūris,

verba refers aurēs nōn pervenientia nostrās.“

adrīdēre: zulächeln — *notāre*: bemerken — *nūtus, -ūs* m.: die Neigung des Kopfes
— *remittēre*: erwidern — *formōsum ūs*: schöner Mund — *suspicārī* (+ Abl.): schließen (aus), entnehmen aus — *referre*: zurückgeben — *pervenīre*: erreichen

12. Narcissus erkennt sich selbst

3,463–464

(1) Iste ego sum: sēnsī, nec mē mea fallit imāgō.

Ūror amōre meī: flammās moveōque ferōque.

(2) Iste ego sum: sēnsī, nec mē mea fallit imāgō.

Ūror amōre meī: flammās moveōque ferōque.

(3) Iste ego sum: sēnsī, nec mē mea fallit imāgō.

Ūror amōre meī: flammās moveōque ferōque.

(4) Iste ego sum: sēnsī, nec mē mea fallit imāgō.

Ūror amōre meī: flammās moveōque ferōque.

sentiō, sentīre, sēnsī, sēnsum: merken — *fallere:* täuschen — *ūrī* (Inf. Präs Pass. v. *ūrere*): verbrennen — *movēre:* anfachen — *ferre:* erleiden

3,465–466

(1) Quid faciam? Roger anne rogem? Quid deinde rogābō?

Quod cupiō, mēcum est: inopem mē cōpia fecit.

(2) Quid faciam? Roger anne rogem? Quid deinde rogābō?

Quod cupiō, mēcum est: inopem mē cōpia fēcit.

(3) Quid faciam? Roger anne rogem? Quid deinde rogābō?

Quod cupiō, mēcum est: inopem mē cōpia fēcit.

(4) Quid faciam? Roger anne rogem? Quid deinde rogābō?

Quod cupiō, mēcum est: inopem mē cōpia fēcit.

(5) Quid faciam? Roger anne rogem? Quid deinde rogābō?

Quod cupiō, mēcum est: inopem mē cōpia fēcit.

rogārī: sich umwerben lassen — *rogāre:* umwerben — *inops, inopis:* hilflos — *cōpia:* Besitz

(1) Ō utinam ā nostrō sēcēdere corpore possem.

Vōtum in amante novum: Vellem, quod amāmus, abesset.

(2) Ō utinam ā nostrō sēcēdere corpore possem.

Vōtum in amante novum: Vellem, quod amāmus, abesset.

(3) Ō utinam ā nostrō sēcēdere corpore possem.

Vōtum in amante novum: Vellem, quod amāmus, abesset.

(4) Ō utinam ā nostrō sēcēdere corpore possem.

Vōtum in amante novum: Vellem, quod amāmus, abesset.

sēcēdere: sich trennen — *vōtum*: Wunsch — *vellem*: wenn doch

(1) Iamque dolor vīrēs adimit, nec tempora vītae

longa meae superant, prīmōque exstinguor in aevō .

(2) Iamque dolor vīrēs adimit, nec tempora vītae

longa meae superant, prīmōque exstinguor in aevō .

(3) Iamque dolor vīrēs adimit, nec tempora vītae

longa meae superant, prīmōque exstinguor in aevō .

(4) Iamque dolor vīrēs adimit, nec tempora vītae

longa meae superant, prīmōque exstinguor in aevō .

(5) Iamque dolor vīrēs adimit, nec tempora vītae

longa meae superant, prīmōque exstinguor in aevō .

adimere: wegnehmen — *superesse*: übrig sein — *extinguī* (Inf. Präs. Pass. v. *extinguere*): ausgelöscht werden — *prīmū aevū*: die Blüte meines Lebens

(1) „Nec mihi mors gravis est positūrō morte dolōrēs.

Hic, quī dīligitur, vellem diūturnior esset.

Nunc duo concordēs animā moriēmur in ūnā.“

(2) „Nec mihi mors gravis est positūrō morte dolōrēs.

Hic, quī dīligitur, vellem diūturnior esset.

Nunc duo concordēs animā moriēmur in ūnā.“

(3) „Nec mihi mors gravis est positūrō morte dolōrēs.

Hic, quī dīligitur, vellem diūturnior esset.

Nunc duo concordēs animā moriēmur in ūnā.“

(4) „Nec mihi mors gravis est positūrō morte dolōrēs.

Hic, quī dīligitur, vellem diūturnior esset.

Nunc duo concordēs animā moriēmur in ūnā.“

(5) „Nec mihi mors gravis est positūrō morte dolōrēs.

Hic, quī dīligitur, vellem diūturnior esset.

Nunc duo concordēs animā moriēmur in ūnā.“

(6) „Nec mihi mors gravis est positūrō morte dolōrēs.

Hic, quī dīligitur, vellem diūturnior esset.

Nunc duo concordēs animā moriēmur in ūnā.“

gravis: schlimm — *pōnere:* ablegen, verlieren — *vellem:* wenn doch — *diūturnior:* überlebend — *concordēs:* vereint — *anima:* Seele

13. Fortdauernde Abhängigkeit von dem Spiegelbild

3,474–476

(1) Dixit et ad faciem rediit male sānus eandem

et lacrimīs turbāvit aquās, obscūraque mōtō

reddita forma lacū est; quam cum vīdisset abīre (clāmāvit):

(2) Dixit et ad faciem rediit male sānus eandem

et lacrimīs turbāvit aquās, obscūraque mōtō

reddita forma lacū est; quam cum vīdisset abīre (clāmāvit):

(3) Dixit et ad faciem rediit male sānus eandem

et lacrimīs turbāvit aquās, obscūraque mōtō

reddita forma lacū est; quam cum vīdisset abīre (clāmāvit):

- (4) Dixit et ad faciem rediit male sānus eandem
et lacrimīs turbāvit aquās, obscūraque mōtō
reddita forma lacū est; quam cum vīdisset abīre (clāmāvit):
- (5) Dixit et ad faciem rediit male sānus eandem
et lacrimīs turbāvit aquās, obscūraque mōtō
reddita forma lacū est; quam cum vīdisset abīre (clāmāvit):
- (6) Dixit et ad faciem rediit male sānus eandem
et lacrimīs turbāvit aquās, obscūraque mōtō
reddita forma lacū est; quam cum vīdisset abīre (clāmāvit):

faciēs, faciēi f.: Bild — *redīre*: sich wieder zuwenden — *male sānus*: ganz von Sinnen — *turbāre*: durcheinander bringen — *obscūram* ... *reddere formam*: die Gestalt verdunkeln

3,477–479

- (1) „Quō refugis? Remanē nec mē, crūdēlis, amantem
dēsere,“ clāmāvit. „Liceat, quod tangere nōn est,
adspicere et miserō praebēre alimenta furōrī.“
- (2) „Quō refugis? Remanē nec mē, crūdēlis, amantem
dēsere,“ clāmāvit. „Liceat, quod tangere nōn est,
adspicere et miserō praebēre alimenta furōrī.“
- (3) „Quō refugis? Remanē nec mē, crūdēlis, amantem
dēsere,“ clāmāvit. „Liceat, quod tangere nōn est,
adspicere et miserō praebēre alimenta furōrī.“
- (4) „Quō refugis? Remanē nec mē, crūdēlis, amantem
dēsere,“ clāmāvit. „Liceat, quod tangere nōn est,
adspicere et miserō praebēre alimenta furōrī.“
- (5) „Quō refugis? Remanē nec mē, crūdēlis, amantem
dēsere,“ clāmāvit. „Liceat, quod tangere nōn est,
adspicere et miserō praebēre alimenta furōrī.“

quō: wohin — *refugere*: fliehen — *remanēre*: bleiben — *dēserere*: im Stich lassen — *liceat*: es möge mir erlaubt sein, lass mich wenigstens — *praebēre alimenta*: Nahrung geben — *furor, furōris* m.: Wahn

- (1) Dumque dolet, summā vestem dīdūxit ab ūrā
nūdaque marmoreīs percussit pectora palmīs .
- (2) Dumque dolet, summā vestem dīdūxit ab ūrā
nūdaque marmoreīs percussit pectora palmīs .
- (3) Dumque dolet, summā vestem dīdūxit ab ūrā
nūdaque marmoreīs percussit pectora palmīs .
- (4) Dumque dolet, summā vestem dīdūxit ab ūrā
nūdaque marmoreīs percussit pectora palmīs .
- (5) Dumque dolet, summā vestem dīdūxit ab ūrā
nūdaque marmoreīs percussit pectora palmīs.

dolere: leiden — *summā* . . . *ab ūrā*: vom obersten Rand her — *dīdūcere*: zerreißen — *nūdus*: nackt — *marmoreus*: marmorfarbig — *percutiō*, *percutere*, *percussī*, *percussum*: schlagen — *palma*: Handfläche

- (1) Pectora trāxērunt roseum percussa rubōrem,
nōn aliter quam pōma solent, quae candida parte,
parte rubent, aut ut variīs solet ūva racēmīs
dūcere purpureum nōndum mātūra colōrem.
- (2) Pectora trāxērunt roseum percussa rubōrem,
nōn aliter quam pōma solent, quae candida parte,
parte rubent, aut ut variīs solet ūva racēmīs
dūcere purpureum nōndum mātūra colōrem.
- (3) Pectora trāxērunt roseum percussa rubōrem,
nōn aliter quam pōma solent, quae candida parte,
parte rubent, aut ut variīs solet ūva racēmīs
dūcere purpureum nōndum mātūra colōrem.
- (4) Pectora trāxērunt roseum percussa rubōrem,
nōn aliter quam pōma solent, quae candida parte,
parte rubent, aut ut variīs solet ūva racēmīs

dūcere purpureum nōndum mātūra colōrem.

(5) Pectora trāxērunt roseum percussa rubōrem,
nōn aliter quam pōma solent, quae candida parte,
parte rubent, aut ut variīs solet ūva racēmīs

dūcere purpureum nōndum mātūra colōrem.

(6) Pectora trāxērunt roseum percussa rubōrem,
nōn aliter quam pōma solent, quae candida parte,
parte rubent, aut ut variīs solet ūva racēmīs
dūcere purpureum nōndum mātūra colōrem.

trahere: anziehen, bekommen — *roseus* ... *rubor*: rosenfarbige Röte — *percussa*: (geschlagen) durch die Schläge — *pōnum*: Apfel — *candidus*: hell — *parte* ... *parte*: auf der einen Seite ... auf der anderen Seite — *rubēre*: rot werden — *ūva*: Traube — *varius*: bunt — *racēmus*: Rand (der Traube) — *dūcere*: hier: bekommen — *purpureus* ... *color*: Purpurfarbe — *mātūrus*: reif

3,486–490

(1) Quae simul adspēxit liquefactā rursus in undā,

nōn tulit ulterius, sed ut intābēscere flāvae

īgne levī cērae mātūtīnaeque pruīnae

sōle tepente solent, sīc attenuātus amōre

līquitur et tēctō paulātim carpitur īgnī .

(2) Quae simul adspēxit liquefactā rursus in undā,

nōn tulit ulterius, sed ut intābēscere flāvae

īgne levī cērae mātūtīnaeque pruīnae

sōle tepente solent, sīc attenuātus amōre

līquitur et tēctō paulātim carpitur īgnī .

(3) Quae simul adspēxit liquefactā rursus in undā,

nōn tulit ulterius, sed ut intābēscere flāvae

īgne levī cērae mātūtīnaeque pruīnae

sōle tepente solent, sīc attenuātus amōre

līquitur et tēctō paulātim carpitur īgnī .

(4) Quae simul adspēxit liquefactā rursus in undā,
nōn tulit ulterius, sed ut intābēscere flāvae
īgne levī cērae mātūtīnaeque pruīnae

sōle tepente solent, sīc attenuātus amōre
līquitur et tēctō paulātim carpitur īgnī.

(5) Quae simul adspēxit liquefactā rursus in undā,
nōn tulit ulterius, sed ut intābēscere flāvae
īgne levī cērae mātūtīnaeque pruīnae

sōle tepente solent, sīc attenuātus amōre
līquitur et tēctō paulātim carpitur īgnī.

(6) Quae simul adspēxit liquefactā rursus in undā,
nōn tulit ulterius, sed ut intābēscere flāvae
īgne levī cērae mātūtīnaeque pruīnae

sōle tepente solent, sīc attenuātus amōre
līquitur et tēctō paulātim carpitur īgnī.

(7) Quae simul adspēxit liquefactā rursus in undā,
nōn tulit ulterius, sed ut intābēscere flāvae
īgne levī cērae mātūtīnaeque pruīnae
sōle tepente solent, sīc attenuātus amōre
līquitur et tēctō paulātim carpitur īgnī.

liquefactus: klar geworden — *ulterius*: weiter — *intābēscere*: zergehen — *flāvus*: gelb
— *cēra*: Wachs — *mātūtīnus*: am Morgen — *pruīna*: Reif — *tepēre*: wärmen —
attenuātus: entkräftet — *līquitur*: er zerfließt — *tēctus* . . . *īgnis*: heimliches Feuer —
carpere: verzehren

3,491–493

- (1) Et neque iam color est mixtō candōre rubōrī,
nec vigor et vīrēs et quae modo vīsa placēbant,
nec corpus remanet, quōndam quod amāverat Echō.
(2) Et neque iam color est mixtō candōre rubōrī,
nec vigor et vīrēs et quae modo vīsa placēbant,
nec corpus remanet, quōndam quod amāverat Echō.

- (3) Et neque iam color est mixtō candōre rubōrī,
 nec vigor et vīrēs et quae modo vīsa placēbant,
 nec corpus remanet, quōndam quod amāverat Echō.
- (4) Et neque iam color est mixtō candōre rubōrī,
 nec vigor et vīrēs et quae modo vīsa placēbant,
 nec corpus remanet, quōndam quod amāverat Echō.
- (5) Et neque iam color est mixtō candōre rubōrī,
 nec vigor et vīrēs et quae modo vīsa placēbant,
 nec corpus remanet, quōndam quod amāverat Echō.
- (6) Et neque iam color est mixtō candōre rubōrī,
 nec vigor et vīrēs et quae modo vīsa placēbant,
 nec corpus remanet, quōndam quod amāverat Echō.

misceō, miscēre, miscuī, mixtum: mischen — *candor, candōris:* weißer Glanz — *rubor:* Röte — *vigor, vigōris:* Frische — *modo:* eben noch

14. Echos Abschied von Narcissus

3,494–496

- (1) Quae tamen ut vīdit, quamvīs īrāta memorque,
 indoluit, quotiēnsque puer miserābilis „ēheu“
 dixerat, haec resonīs iterābat vōcibus „ēheu“.
- (2) Quae tamen ut vīdit, quamvīs īrāta memorque,
 indoluit, quotiēnsque puer miserābilis „ēheu“
 dixerat, haec resonīs iterābat vōcibus „ēheu“.
- (3) Quae tamen ut vīdit, quamvīs īrāta memorque,
 indoluit, quotiēnsque puer miserābilis „ēheu“
 dixerat, haec resonīs iterābat vōcibus „ēheu“.
- (4) Quae tamen ut vīdit, quamvīs īrāta memorque,
 indoluit, quotiēnsque puer miserābilis „ēheu“
 dixerat, haec resonīs iterābat vōcibus „ēheu“.

quamvis: obwohl — *iratus*: verbittert — *memor*: nicht vergesslich — *indolēscō, indolēscere, indoluī*: Schmerz empfinden — *quotiens*: so oft — *miserabilis*: erbarmungswürdig — *resona* ... *vox*: die widerhallende Stimme — *iterare*: wiederholen

3,497–498

- (1) Cumque suōs manibus percusserat ille lacertōs,
haec quoque reddēbat sonitum plangōris eundem.
(2) Cumque suōs manibus percusserat ille lacertōs,
haec quoque reddēbat sonitum plangōris eundem.
(3) Cumque suōs manibus percusserat ille lacertōs,
haec quoque reddēbat sonitum plangōris eundem.

percutiō, percutere, percussī, percussum: schlagen — *lacertus*: Arm — *reddere*: widerhallen lassen — *sonitus*: Klang — *plangor, plangōris*: das Klatschen

3,499–501

- (1) Ultima vox solitam fuit haec spectantis in undam:
„Heu frūstrā dīlēcte puer!“ totidemque remīsit
verba locus, dictōque valē „vale“ inquit et Echō.
(2) Ultima vox solitam fuit haec spectantis in undam:
„Heu frūstrā dīlēcte puer!“ totidemque remīsit
verba locus, dictōque valē „vale“ inquit et Echō.
(3) Ultima vox solitam fuit haec spectantis in undam:
„Heu frūstrā dīlēcte puer!“ totidemque remīsit
verba locus, dictōque valē „vale“ inquit et Echō.
(4) Ultima vox solitam fuit haec spectantis in undam:
„Heu frūstrā dīlēcte puer!“ totidemque remīsit
verba locus, dictōque valē „vale“ inquit et Echō.
(5) Ultima vox solitam fuit haec spectantis in undam:
„Heu frūstrā dīlēcte puer!“ totidemque remīsit
verba locus, dictōque valē „vale“ inquit et Echō.

(6) Ultima vox solitam fuit haec spectantis in undam:
„Heu frūstrā dīlēcte puer!“ totidemque remīsit
verba locus, dictōque valē „vale“ inquit et Echō.

ultima vox: der letzte Satz — *solitus*: vertraut — *unda*: Wasser — *dīlēctus*: geliebt — *totidem*: eben viele — *dictō valē*: nachdem „vale“ gesagt worden war

15. Nur die gelbe Narzisse bleibt

3,502–503

- (1) Ille caput **viridī** fessum submīsit in herbā.
Lūmina mors clausit dominī mīrantia formam.
- (2) Ille caput viridī fessum submīsit in herbā.
Lūmina mors clausit dominī mīrantia formam.
- (3) Ille caput viridī fessum submīsit in herbā.
Lūmina mors clausit dominī mīrantia formam.
- (4) Ille caput viridī fessum submīsit in herbā.
Lūmina mors clausit dominī mīrantia formam.

viridis: grün — *fessus*: erschöpft — *submittere*: sinken lassen — *lūmina*: Augen — *dominus*: Besitzer

3,504–506

- (1) Tum quoque sē, **postquam est īfernā sēde receptus,**
in Stygiā spectābat aquā. Plānxēre sorōrēs
Nāidēs et sectōs frātrī posuēre capillōs.
- (2) Tum quoque sē, **postquam est īfernā sēde receptus,**
in Stygiā spectābat aquā. Plānxēre sorōrēs
Nāidēs et sectōs frātrī posuēre capillōs.
- (3) Tum quoque sē, **postquam est īfernā sēde receptus,**
in Stygiā spectābat aquā. Plānxēre sorōrēs
Nāidēs et sectōs frātrī posuēre capillōs.

(4) Tum quoque sē, postquam est īfernā sēde receptus,
in Stygiā spectābat aquā. Plānxēre sorōrēs
Nāidēs et sectōs frātrī posuēre capillōs.

(5) Tum quoque sē, postquam est īfernā sēde receptus,
in Stygiā spectābat aquā. Plānxēre sorōrēs
Nāidēs et sectōs frātrī posuēre capillōs.

īferna sēdēs: Unterwelt — *recipere*: aufnehmen — *Stygia aqua*: Wasser der Styx —
plangō, plangere, plānxī: laut klagen — *sectus*: abgeschnitten — *pōnere*: weihen

3,507–508

(1) Plānxērunt Dryadēs. Plangentibus adsonat Echō.

Iamque rogum quassāsque facēs feretrumque parābant.

(2) Plānxērunt Dryadēs. Plangentibus adsonat Echō.

Iamque rogum quassāsque facēs feretrumque parābant.

(3) Plānxērunt Dryadēs. Plangentibus adsonat Echō.

Iamque rogum quassāsque facēs feretrumque parābant.

(4) Plānxērunt Dryadēs. Plangentibus adsonat Echō.

Iamque rogum quassāsque facēs feretrumque parābant.

Dryadēs: Baumgöttinnen, Seelen der Bäume — *adsonāre*: mit einstimmen — *rogus*:
Scheiterhaufen — *quassae facēs*: hin und her geschwungene Fackeln — *feretrum*:
Bahre

3,509–510

(1) Nusquam corpus erat. Croceum prō corpore flōrem
inveniunt foliis medium cingentibus albīs.

(2) Nusquam corpus erat. Croceum prō corpore flōrem
inveniunt foliis medium cingentibus albīs.

(3) Nusquam corpus erat. Croceum prō corpore flōrem
inveniunt foliis medium cingentibus albīs.

croceus: gelb — *flōs, flōris f.*: Blume — *folium*: Blütenblatt — *cingere*: umgeben —
albus: weiß